

සම්පත් රැසක් දෙන සත්ත්ව සම්පත

ලෝකයේ බොහෝ රටවල කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයේ මුළු වටිනාකමට සත්ව පාලන අංශයේ දායකත්වය ඉතා වැදගත් ස්ථානයක් ලැබේ. එය පකිස්ථානයේ 30%ක්ද පිලිපීනයේ 18%ක්ද වෙයි. එහෙත් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි කාර්මික නිෂ්පාදනයට සත්ව පාලන අංශයෙන් වන දායකත්වය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් 8%ක් පමණ සුළු ප්‍රමාණයක් වේ. මේ එකතු කරන වටිනාකම මීට වඩා වැඩි විය යුතු යැයි ඇතැම් අංශවල අදහසයි. භාණ්ඩ හා මගීන් ප්‍රවාහනයට සතුන් යොදා ගැනීම, සත්ව පොහොර, සම් සහ ඇට මගින් කරන නිෂ්පාදනයන් ආදියෙහි ආර්ථිකමය වටිනාකම පිළිබඳව තක්සේරු කළහොත් සත්ව නිෂ්පාදන අංශයෙන්, මුළු කෘෂි නිෂ්පාදනයට එකතු කරන නිෂ්පාදන වටිනාකම මෙයට වඩා අතිවාරය යෙන්ම ඉහළ යන බවත් එය අවම වශයෙන් 12% දක්වා ඉහළ යා හැකි බව ශ්‍රී ලංකාව ආශ්‍රීතයෙන් පෙන්වා දිය හැකිය. අනික් අතට මේ ප්‍රමාණය තවත් වැඩි කිරීමට සත්ව නිෂ්පාදන අංශයන් තව තවත් දියුණු කළ යුතු අතර ඒ ආශ්‍රීත කෘෂිකර්මාන්තයන් දියුණු කළ යුතු වෙයි.

මිනිස් ආහාරයක් පමණක් වශයෙන් නොව ඊට අමතරව ලෝක පශු සම්පත් වලින් ලැබෙන ඵල ප්‍රයෝජන ප්‍රධාන වශයෙන් පහත සඳහන් කාණ්ඩයටත් වර්ග කළ හැකිය.

- * අපද්‍රව්‍ය — පොහොර, ඉන්ධන, මේකේන් ගැස් සහ සත්ව කෑම
- * ප්‍රවාහනය — සීසැම, ප්‍රවාහනය, වාරි පොම්ප කිරීම
- * සම් — පාවහන්, බැග් ආදී සම් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය
- * ලෝම හා කෙස් — ඇඳුම්, ඇඳ ඇකිරිලි, මුමුතුරුණු
- * සංස්කෘතික — පුද්ගලන, සටන්, දඩයම්, තරඟ ආදිය
- * වෙනත් නිෂ්පාදන — අං, ඇට සහ කුර.

මේ තත්ත්වයන් යටතේ නිෂ්පාදනය වන, ලෝම හා සම් නිෂ්පාදන ඇතුළු අනිකුත් සියළු නිෂ්පාදන භාණ්ඩ සඳහා හොඳ වාණිජමය අගයන් සහිත වෙලදපලක් පවතී. මේ සෑහා අනිකුත් නිෂ්පාදන හා සේවා බොහොමයක් ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ඒ ඒ ප්‍රදේශවල මිනිස් වුවමනාවන් සපුරා ගැනීමට මහත්සේ දායක වෙනු ඇත. ලෝම, සම් සහ අපද්‍රව්‍ය ලෝකයේ බොහෝ ප්‍රදේශවල සංස්කෘතික වශයෙන් ඉතා වැදගත් වටිනාකමක් හිමිකර ගනී. මේ නිෂ්පාදනයන් වලින් ජනතාවට ලැබෙන උස්වය හා ප්‍රයෝජනය මුළුමනින්ම සලකා බලන කල එය සංවිධර්නය වෙමින් පවතින රටවල ප්‍රාථමික ආර්ථිකයට සහ ගැමි ජන ජීවිතයේ සංවර්ධනයට මහත්සේ ඉවහල් වනු ඇත.

ආසියා හා අප්‍රිකානු රටවල බහුල වශයෙන් බර ඇදීමත්, සී සෑම වැනි කරුණු සඳහාත්, තවත් නොයෙකුත් වැඩ සඳහාත් සතුන් යොදා ගනු ලබයි. බටහිර දියුණු රටවල විද්‍යාත්මක කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා යාන්ත්‍රික බලය වැඩියෙන් භාවිතා කලත්, බොහෝ අඩු දියුණු රටවල්වල කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය බලයෙන් 75% 90% අතර ප්‍රමාණයක් තවමත් ලබා ගන්නේ සතුන් මගිනි. බොහෝ ආසියාතික රටවල වගා කරන බිම්වලින් එක් හෙක්ටයාරයකට එක බර අදින සතෙකු බැගින් සිටී. එමෙන්ම බලශක්තිය ලබා දෙන සතුන්ගේ ආහාරය සඳහා පිදුරු හා ගොවිපල අපද්‍රව්‍ය යොදා ගත හැකි හෙයින් බල ශක්තිය නිපදවීම සඳහා ගොවියාට දැරීමට සිදුවන පිරිවැය අල්ප වනු ඇත. අධික ඉන්ධන මිල හා උද්ධමනය වැනි මූල්‍යමය හේතු නිසා ලොව බොහෝ රටවල කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා සතුන් යොදා ගැනීමට ඇති හැකියාව වැඩිවී ඇත. මේ යටතේ බටහිර රටවල් අස්වැයින් ගොවි කටයුතු සඳහා බහුල ලෙස උපයෝගී කරගෙන ඇත.

ලෝක ජනගහනයෙන් 20%ක් පමණ තවමත් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා සතුන් උපයෝගී කරගනී. බොහෝ රටවල පවතින ඉඩම් හිඟය එම රටවල සුළු ගොවීන්ගේ මූලික ප්‍රශ්නයකි. මේ ගෙවීන් සතු ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් එකට අඩු වුවත් හෝ ඉඩම් නැති වත් ඔහු ගවයින් කුකුළන් හෝ කුමන වර්ගයක හෝ සතුන් ඇති කරති. තවද

මේ සුළු ගොවීන්ගේ මූලික ආදායම් මාර්ග සකස් වී ඇත්තේ ද කිරි විකිණීම, භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය හා සතුන් බදු හෝ කුලියට දීමෙන්ය.

ලෝකයේ බොහෝ දියුණුවන රටවල පස සරුසරා කර ගැනීමට සතුන්ගෙන් ලබන අපද්‍රව්‍යයන් උපයෝගී කරගනී. දළ වශයෙන් එය ලෝක ජනගහනයෙන් 40%ක් පමණ වෙයි. නයිට්‍රජන් හෙවත් ජීවාත්තක වැනි ඉතා වැදගත් ශාඛ පෝෂ්‍ය පදාර්ථයන් නිපදවීම සඳහා ඉතා අධික පිරිවැයක් වැයවෙන බැවින් ද සතුන්ගෙන් ලබන මේ අපද්‍රව්‍ය කුල වැඩියෙන් ජීවාත්තක අඩංගු නිසා ද ඒවා කෙරෙහි වර්තමානයේ දැඩි අවධානයක් යොමු වී තිබේ. දියුණුවන රටවල් පොහොර මෙටරික් වෙන් 200ක් ඉන්ධන වශයෙන් භාවිතා කරයි. ඉන්දියාව සත්ව අපද්‍රව්‍ය භාවිතයට ගන්නා ප්‍රධාන රටකි. එහි ඉන්ධන වශයෙන් ගොම භාවිතා කරන අතර ග්‍රාමීය සත්ව පාලකයින් විසින් ගොම නාගරික නිවෙස්වලට අලෙවි කිරීමෙන් විශාල ආදායමක් ලබා ගනී. ඉන්දියාව වසරකට මෙටරික් වෙන් මිලියන 70ක් පමණ ඉන්ධන වශයෙන් භාවිතා කරයි. මේ අනුව ඉන්දියාවේ ගොම වෙනුවට ගල් අහුරු ඉන්ධන වශයෙන් භාවිතා කළහොත් එක් වසරකට ඩොලර් කෝටි සිය ගණනක් වැය කිරීමට සිදුවේ. බලශක්තිය, විදුලිය, හා ඉන්ධන අඩු රටවල් වූ ඉන්දියාව වැනි රටවල අද මුහුණ පා ඇති මූලික ගැටළුව නම් සතුන්ගෙන් ලැබෙන අපද්‍රව්‍ය, බයෝ ගැස් හෙවත් ජීව වායු නිෂ්පාදනයට හෝ ඉන්ධන වශයෙන් භාවිතා කරනවාද නැත්නම් පොහොර වශයෙන් භාවිතා කරනවාද යන්න තෝරා ගැනීමයි.

සත්ව අපද්‍රව්‍ය අතර “ගොම” විශේෂයෙන්ම වැදගත් වන්නේ ජීව වායු නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙනි. මේ මගින් ලබා ගන්නා මේතේන් ගැස් ස්වභාවිකව නිපදවන ගැස්වල සමාන මට්ටමක පවතී. මේ ආකාරයේ ඉන්ධන නිපදවීමේ හැකියාව දැන් බොහෝ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල ජනප්‍රිය වී ඇත. විශේෂයෙන් ඉන්දියාවේ සහ දකුණු කොරියාවේ බයෝ ගැස් බලාගාර දැන් බොහෝ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පිහිටුවා ඇත. 1985 වන විට මේ මගින් ඇමෙරිකාවේ බලශක්ති අවශ්‍යතා වලින් 1%ක් පිරිමසා ගත හැකි බව පෙන්වා දී ඇත. මේ අනුව ක්‍රිස්තු වර්ෂ 2020 වන විට එය 25% දක්වා වැඩි කරගත හැකි බව සංඛ්‍යා ලේඛණ හෙලි දක්වයි. මීට අමතරව ගොම,

ඇති කරනු ලබන මසුන්ගේ ආහාරයක් ලෙසටද මැටි සමග මිශ්‍ර කිරීමෙන් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල නිවාස ගොඩ නැගීමේ කටයුතු වලටද ආසියාතික කලාපීය බොහෝ රටවල ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබයි.

සත්ව නිෂ්පාදන වලින් අනික් වැදගත්ම නිෂ්පාදන ද්‍රව්‍යයක් වන්නේ සමය. ලෝක වෙළඳපලේ සම් වෙළඳාම අතර එළ හා මී ගවයන්ගේ සම් ප්‍රධාන තැනක් ගනී. නිම් සම් භාණ්ඩවල වටිනාකම බොහෝ විට සත්ව ලෝමවල වටිනාකමට වඩා වැඩි වෙයි. මීට අමතරව තවත් බොහෝ සත්ව වර්ගයන්ගේ සම් වර්ග ජාත්‍යන්තර වෙළඳපලට එයි. සම් නිෂ්පාදන අතර වැඩි වටිනාකමක් සහ වැදගත් නිෂ්පාදනයක් වන්නේ පදම් කළ සමය. කෙසේ වෙතත් අඩු දියුණු රටවල් 30ක පමණ සම් අපනයනය කිරීම ප්‍රධාන විදේශ විනිමය මාර්ගයක් වෙයි. සම්වලින් සකස් කරන ඇඳුම්, ආයින්තම්, විසිතුරු අත්කම් භාණ්ඩ ආදිය සඳහාද හොඳ වෙළඳ පලක් ලොව පුරා පවතී.

ලෝම සහ කෙස් නිෂ්පාදනය ද ලොව පුරා සත්ව නිෂ්පාදන අතර වැදගත් තැනක් ගනී. බැටළු ලෝම ලොව වැදගත්ම මිනිස් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ලෝම වර්ගයයි. මීට අමතරව ඇල්පකා සහ ලාමා ලබා ගන්නා ලෝමත්, ඇන්ගෝරා එළවාගෙන් සහ යැක් ගවයාගෙන් ලබාගන්නා කෙස් ද වැදගත් නිෂ්පාදන යන් වේ. ගෘහ කර්මාන්ත වශයෙන් ලෝම හා කෙස් නිෂ්පාදනය කරන රටවල් විශාල සංඛ්‍යාවක් වන අතර එය සාමාන්‍යයෙන් 100කටත් අධික වේ. මේ මගින් ඇඳුම්, ඇඳ ඇතිරීලි, කිර රෙදි, බුමුතුරුණු ආදිය නිෂ්පාදනය කරන අතර ඒවා ඉතා අධික වටිනා කමකින් යුක්ත වේ. නිරිත දිග අප්‍රිකාව ඇන්ඩීස් කඳු ප්‍රදේශය හා ආසියාවේ හිමාලය අවට ප්‍රදේශවල ජීවත් වන ජනතාවගෙන් 50%කට අධික ප්‍රමාණයක් සත්ව ලෝම හා කෙස් නිෂ්පාදන ආශ්‍රිත කර්මාන්ත වලින් තම ජීවනෝපාය සලසා ගනී. මේ ප්‍රදේශවල සතුන් ගොවිතැන් සඳහා යෝග්‍ය නොවූ අර්ධ වියලි, කඳු බෑවුම්වල හා තැනිතලාවල තෘණ ආහාරයට ගන්නා බැවින් ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන යන් සඳහා අධික පිරිවැයක් දැරීමට සිදු නොවේ.

“ප්‍රාග්ධන වත්කමක්” ලෙස ද සතුන් ඇතිකිරීම වැදගත් වේ. මේ ආකාරයට සත්ව සම්පත භාවිතා කිරීම ඔවුන්ගෙන් ලබන සෑම ප්‍රයෝජනයක්ම අභිබවා

යයි. මේ සතුන් ප්‍රාග්ධනයන් ලෙසට භාෂිතා කිරීම, ආදිකාලීන ප්‍රාග් ඉන්ද්‍රිය වෛදික ග්‍රන්ථවල පවා සඳහන් වේ. "නෘථී ගො සමිතං ධනං" යනුවෙන් වේද ග්‍රන්ථ වල දැක්වූයේ ගවයා තරම් උතුම් සම්පතක්, ධනයක් තවත් නෑත යන අදහසයි. බොහෝ සතුන් කසල ශෝධනයන් ලෙසද අගනා සේවයක් කරනු ලැබේ. කෝටි සංක්‍යාත ගොවීන් ප්‍රාග්ධනය ලබා ගැනීමේ මාර්ගයක් වශයෙන් ගවයන්, මීගවයින්, එළුවන්, කුකුලන් හා උරන් ඇති කරනු ලැබේ.

තෘණ හා පැළෑටි වගා කරන සතුන්ගේ ආහාර ලෙසට භාවිතා කිරීම අද වැදගත් පස සංරක්ෂණ ක්‍රමයක් වෙයි. මේ ක්‍රමයට තෘණ හා පැළෑටි වගා කිරීම නිසා පස සේදී යාම වැලැක්වීමත් පසෙහි රදා පවත්නා ජලය ප්‍රමාණය වැඩි වීමත් සිදුවේ. එය සත්ව පාලනයෙන් අපට ලැබෙන වක්‍ර ප්‍රයෝජනයකි.

සතුන්ගෙන් ලබා ගන්නා මේද වර්ග වලින් සබන් හා ඇසිඩ් වර්ග, ඖෂධ වර්ග, ඉටි පන්දම්, ආදී අතුරු නිෂ්පාදනයන් රැසක් සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වෙයි. සත්වයෙකු ගේ ස්වරූපය හා බර අනුව සම්, අං සහ කුරවලට සුළු තැනක් හිමි වූනත් ඒවායේ අධික මූලය වටිනාකමක් පවතී. බැටළු අං වලින් සාදන ලද නලාවක් යුදෙව් ආගමේ වැදගත් ස්ථානයක් හිමිවෙයි. බොත්තම්, පනා, මීටි සහ වෙනත් සංස්කෘතික වටිනාකමක් ඇති විවිධ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයන් රැසක් ගව අං සහ කුර මගින් නිෂ්පාදනය කරයි.

"සංස්කෘතික වස්තුවක්" ලෙසට සත්ව සම්පත යොදා ගැනීම ආදී කාලීනයේ පටන් පැවැත එන්නකි. අප්‍රිකාවේ බොහෝ ප්‍රදේශවල පියාගේ ඇවෑමෙන් පුතුට ලැබෙන ප්‍රධාන දයාදය, ධනය, සතුන්ය. විවාහය වැනි වැදගත් සිද්ධීන් සංකේතවත් කිරීමටත්, ආගමික උත්සව හා බිලිපුරා වලට සතුන් යොදා ගැනීමත්, ඉන්ද්‍රියාවේ ආදී කාලයේ පටන් පැවැත එන සිරිත්ය. මේ නිසාම ඉන්ද්‍රියාවේ දී ගවයා දේවත්වයෙන් සලකනු ලැබේ.

ආසියානු සහ අප්‍රිකානු රටවල සංස්කෘතික හා ආගමික වශයෙන් සත්ව සම්පත වැදගත් වන අතර බටහිර රටවල සත්ව සම්පත් බොහෝ දුරට වැදගත් වන්නේ විනෝදාංශ හා නිෂ්පාදන මාර්ගයක් වශයෙනි.

සමාජ වාරිත්‍ර වාරිත්‍ර ආගමික කටයුතු සහ විනෝදාංශ ආදී කටයුතු වලදී සත්ව සම්පතින් සිදුවෙන මෙහෙය හා කාර්යභාරය සලකා බලන කල එය ආහාර නිෂ්පාදනය, ප්‍රවාහනය සහ බර ඇදීම යන කටයුතු අතින් ඔවුන්ගෙන් ඉටුවන කාර්යභාරයට නොදෙවෙනි වේ. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ විනෝද මේලා සහ ප්‍රදර්ශන රාශියක් සතුන් උපයෝගී කරගෙන පවත්වයි. අන්තිදිග ආසියා හා අප්‍රිකානු රටවල කුකුල් පොර, ගොන් පොර ආදිය සම්ප්‍රදායානු කූලව විරූගත කාලයක් පැවැති සංස්කෘතික උත්සවයන්ය. එසේම ඇමෙරිකාවේ තවත් බොහෝ යුරෝපා රටවල තුරහ තරහ පැවැත්වීම ජනප්‍රිය ක්‍රීඩාවකි. තුරහ තරහ පැවැත්වීම මෙන්ම ඔවු රේස්, ආදිය ද මේ රටවල ජනප්‍රිය ක්‍රීඩාවන් වේ.

කෙසේ වුවද ලෝක ජනතාව විසින් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා සතුන්ගේ සංඛ්‍යාව දළ වශයෙන් බිලියන 9යක් පමණ යයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත. මේ සත්ව සම්පතට අනාගතයේ හිමි වන ස්ථානය ප්‍රධාන කරුණු 2 ක් මත රඳා පවතින බව පෙන්වා දිය හැකිය. එනම්,

- (1) නිෂ්පාදනය සහ අනිකුත් කටයුතු වලදී සතුන්ගෙන් වන කාර්යභාරය පිළිබඳ මිනිසා තබන වටිනාකම.
- (2) ඉඩම් වලින් ලබා ගත හැකි විවිධාකාර වූ ප්‍රයෝජනයන් සම්බන්ධයෙන් මිනිසා තබන වටිනාකම.

මේ කරුණු මත "ලොව සත්ව සම්පත" පිළිබඳ අනාගතය රඳා සිටිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කල හැකිය. එබැවින් ඉහතින් දක්වා ඇති දහසක් ඵල ප්‍රයෝජන ලැබෙන සත්ව සම්පත මානව වර්ගයාගේ ඉදිරි පැවැත්ම සඳහා අප ආරක්ෂා කරමින් වර්ධනය කර ගත යුතුය.